

man kan modsætte sig Kravene paa at faa en saadan Skole ved Seminarierne. Thi den kan ogsaa bruges paa en Maade, hvorved det bliver til stort Gavn for Seminaristens Uddannelse. Vi have rettet Ordet „Ovelses-skole“ til Børneskole, fordi vi ikke vilde give det Præget af, at Børnene blot skulde være en Slags Prøveklude, men naar en saadan Børneskole benyttes paa den Maade, at Seminaristerne faa Leflighed til at overvære en virkelig god Undervisning, til at se, hvorledes en saadan ledes, og til under visse Omstændigheder selv at tage Del i Undervisningen, helst efter min Mening paa en saadan Maade, at de faa Lov til at have hele Timer eller maasse hele Dag med Børnene, og paa den Maade komme til at gøre en Lærers Værning og ikke blot opføre et Skuespil, hvor i Løbet af en Time 5—6—7 indtil en halv Snæs Seminarister skulde prøves og bruge Børnene som Materiale — naar Børneskolen, siger jeg, bliver brugt paa en saadan for- stændig Maade ved Seminarier, kan den have sin store Betydning. Men idet Udvalget er gaaet ind paa dette Punkt, er det for manges Vedkommende under den udtrykkelige Reservation, at det fra Ministerens Side vil blive paalagt Seminarierne at benytte disse Ovelseskoler saaledes, at Børnene ikke derved lide nogen Skade. Disse Forslag ere, som man ser, en ikke lille Indskrænkning i den Frihed, der hidtil har hersket, og de ere ikke uden Betænkkelighed for Privatseminarierne. Vi forlange, at der skal stilles samme Betingelser for Optagelsen paa Privatseminarierne som ved Statsseminarierne. Begge Steder skal der være et 3-aarigt Kurius, som skal gennemføres helt, og begge Steder skal der være en Børneskole knyttet til Seminarierne. Under disse Omstændigheder vil det blive vanstelig for Privatseminarierne at konkurrere med Statsseminarierne, og navnlig Kravene om, at der skal knyttes en Børneskole til Privatseminarierne, vil mange Steder kunne volde dem store Vansteligheder. Vi have derfor ogsaa foreslaaet, at Staten skal komme dem til Hjælp paa dette Punkt ved at støtte dem med 1,200 Kr. til Hjælp til en saadan Skole. Men selv om de faa denne Støtte, tror jeg endda, det vil blive meget vanstelig for Privatseminarierne at præstere, hvad der der med Rette kan forlanges. Vi ere dog gaaede ind paa alt dette, fordi vi tro, at disse Foranstaltninger virkelig vilde hjælpe til at ophjælpe vor Læreruddannelse. Men der er et Punkt, hvor Udvalget har delt sig i et Flertal, paa 9 og et Mindretal paa 6 Medlemmer, og det er over for

Spørgsmaalet om, hvorledes Eksamenen skal afholdes, om den som nu skal afholdes af en Eksamenkommission, eller om den, saaledes som Forslaget i Landstingets Affattelse gaar ud paa, skal afholdes af Seminariets egne Lærere under Kontrol af faste Censorer. Forholdet er jo det, at Ministeriet oprindelig ikke har ønsket nogen Forandring paa dette Punkt, at Ministeriet, saa vidt jeg har forstaaet, ogsaa for sit Vedkommende kan være tilfreds med begge Former for Eksamenens Afholdelse, men at man fra Landstingets Side har lagt megen Vægt paa den Forandring i den bestaaende Tilstand, at man forlader Eksamenkommissionen og vender tilbage til noget lignende som tidligere, at Eksamenen afholdes ved selve Seminarier, og Flertallet har sluttet sig til denne Opfattelse. Det Mindretal, jeg paa dette Punkt tilhører, har imidlertid ikke kunnet gaa ind derpaa, og jeg skal nærmere give de Grunde, hvorfor vi ikke have ment at kunne tiltræde det. Det vil jo erindres, at det var efter meget lange Kampe, at Folketinget i 1867 naaede den nuværende Ordning. Efter Seminarieordningen af 10de Februar 1818 afholdtes Eksamenen paa Seminarierne med Seminaritelærerne som Eksaminatorer og Censorer, man kendte ikke nogen anden Skolelærereksamen end denne. Men navnlig efter 1848 følte man i mange Kredse en Trang til at faa en friere Uddannelse af Seminaristerne end den, der foregik paa de fleste Seminarier. Paa et Par enkelte Statsseminarier havde der været udmærket dygtige Lærere, som havde drevet Undervisningen saaledes, at det vakte almindelig Aaestømmelse Landet rundt, og der udgik dygtige Lærere deraf. Men paa Statsseminarierne i Almindelighed var det saaledes, at Lærerne ved deres Kæpheste, at det hele havde en meget mekanisk Gænge, og man ønskede derfor, at der ved Siden af Statsseminarierne skulde komme en friere Uddannelse af Seminaristerne. Folketinget kæmpede i flere Aar for at naa noget saadant, og i 1855 var der et Folketingsudvalg, der stillede Forslag om, at der skulde indrettes en Eksamen ved en Eksamenkommission i Kjøbenhavn for dem, der havde forberedt sig privat. 1856 optog Ministeren dette Forslag, og dette førte til Loven af 15de Februar 1857. Denne indførte en Eksamenkommission for dem, der ikke vare gaaede gennem Statsseminarierne, og gjorde det derved muligt, at der kunde fremkomme private Seminarier, og at Folket overhovedet ad privat Vej kunde blive forberedte til Lærergerningen. Der